

عنوان مقاله:

بازتاب گوان- بین چینی در حالت‌ها و عناصر تصویری نگارگری مکتب هرات دوره تیموری*

محل انتشار:

پژوهشنامه خراسان بزرگ، دوره 8، شماره 29 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسنده‌گان:

امیرعباس محمدی راد - استادیار دانشکده تجسمی، عضو هیئت علمی دانشگاه هنر اصفهان

صمد سامانیان - دانشیار دانشکده هنرهای کاربردی، دانشگاه هنر، شهر تهران، ایران

زهرا داستان - استادیار پژوهشکده هنر، فرهنگستان هنر، شهر تهران، ایران

خلاصه مقاله:

ایران و چین در طول تاریخ، ارتباطات و تعاملات دیرینه‌ای را با همدیگر تجربه نموده‌اند. مهم ترین ارتباطات در دوران ساسانیان پیش از اسلام، عباسیان، ایلخانیان و تیموریان در دوران اسلامی به وقوع پیوسته است. ایران به لحاظ موقعیت جغرافیایی خود، رابط بین شرق و غرب عالم بوده و سهم عمدۀ ای در ارتباط چین با دنیای غرب داشته است. اوج ارتباط فی مابین مربوط به دوران نوادگان تیمور می‌گردد به واسطه ارتباطات سیاسی، تجاری و فرهنگی، هنر تصویری و عناصر وابسته به آن نیز دستخوش تغییر و دگرگونی شده‌اند. ایران در این دوره از عناصر طبیعت گرایانه، تزئینی و نقش مایه‌های چینی تأثیرپذیرفته است. در مطالعه بخشی از این آثار در تپیکای استانبول شخصیت مذهبی چینی به نام گوان- بین که چون الهه ای مورد توجه چینیان بوده، در نقاشی‌ها حضور پیدا می‌کند. سوال اصلی تحقیق آن است که آثار روبرداری شده از اصل چینی که در تپیکای استانبول واقع هستند، آیا در آثار معاصر خود (سدۀ دهم هجری قمری، سده پانزدهم میلادی) در هرات تأثیر گذاردند؟ و اگر تأثیرگذار بوده‌اند، دلالت‌ها و شواهد آن در اجزاء و عناصر کدام‌ها هستند؟ فرضیه پژوهش بر این است که تصویر شخصیت مذهبی گوان- بین بر نقاشی دوره تیموری - مکتب هرات - از لحاظ حالت و عناصر، تأثیر گذارد. هدف تحقیق آن است که با معرفی گوان- بین و تصاویر وابسته به آن، نمونه آثار انجام شده در مکتب هرات را به لحاظ تأثیرپذیری بررسی نماید. مقاله با روش توصیفی به تطبیق آثاری منتخب از هرات و نمونه‌های موجود چینی در مجموعه تپیکای استانبول، می‌پردازد. نتیجه تحقیق آن است که آثار موجود در تپیکای که با تأثیرپذیری از گوان- بین چینی خلق شده‌اند، بر نمونه‌هایی از نقاشی دوره تیموری - مکتب هرات - از لحاظ حالت و عناصر، تأثیر گذاردند. هنرمندان ایرانی در هنر تصویری خود از شخصیت مذهبی چینی در حالت و عناصر، بدون توجه به مفاهیم مذهبی آن، صرفاً از تصویر، تأثیر پذیرفته‌اند.

کلمات کلیدی:

چین - ایران، گوان- بین، دوره تیموری، مکتب هرات، عناصر تصویری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2030372>